

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
“УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА”**

ЗАТВЕРДЖУЮ”

Ректор

ЗВО “Університет Короля Данила”

Мирослав Луцький Мирослав ЛУЦЬКИЙ

24 грудня 2021 року

**ПОЛОЖЕННЯ
про педагогічну практику
у Закладі вищої освіти “Університет Короля Данила”**

“СХВАЛЕНО”

Вченою радою

ЗВО “Університет Короля Данила”

(Протокол № 5 від 24.12. 2021 р.)

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про педагогічну практику аспірантів ЗВО “Університет Короля Данила” (далі – Університет) регламентує порядок і форми проходження педагогічної практики здобувачів ступеня доктора філософії денної та заочної форм навчання.

1.2. Педагогічна практика на третьому рівні вищої освіти є компонентом професійної підготовки до науково-педагогічної діяльності та видом практичної діяльності здобувачів ступеня доктора філософії щодо здійснення навчально-виховного процесу у закладах освіти, включаючи викладання спеціальних дисциплін, організацію навчальної діяльності здобувачів, науково-методичну роботу з дисциплін, набуття вмінь і навичок практичної викладацької діяльності.

1.3. Положення розроблене відповідно до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. №261, згідно з яким педагогічна практика передбачена як один із компонентів програми підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів вищої кваліфікації.

1.4. Організатором педагогічної практики здобувачів ступеня доктора філософії є кафедра, за якою закріплений здобувач.

1.5. Базою для проходження педагогічної практики є кафедра, за якою закріплений здобувач. Крім того, здобувач може пройти практику на інших кафедрах Університету та аналогічних кафедрах (підрозділах) інших закладах освіти.

1.6. Практика є невід’ємним складником програми підготовки здобувачів ступеня доктора філософії II і III років навчання і її проходження є обов’язковим для усіх форм навчання.

1.7. Зміст і тривалість практики визначаються навчальними планами підготовки фахівців відповідного рівня вищої освіти та програмою педагогічної практики здобувачів ступеня доктора філософії.

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ АСИСТЕНТСЬКОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ АСПІРАНТІВ

2.1. Метою педагогічної практики є закріплення теоретичних та організаційних знань, практичних навичок й умінь роботи викладача ЗВО. Практика передбачає вирішення таких завдань:

- ознайомлення з основними принципами організації та методами викладання дисциплін, а також їх практичному оволодінню;
- формування та розвиток професійно-педагогічних навичок та умінь викладача закладу освіти, зокрема, оволодіння комунікативними компетентностями, необхідними для якісного читання лекцій, ведення семінарських і практичних занять, застосування новітніх технологій навчання та сучасного обладнання;
- виховання в здобувачів ступеня доктора філософії творчого, дослідницького підходу до педагогічної діяльності;
- формування в здобувачів ступеня доктора філософії потреб у підвищенні своєї наукової та науково-педагогічної кваліфікації;
- оволодіння здобувачами ступеня доктора філософії навичками та вміннями організації науково-дослідної роботи студентів;
- набуття здатності до критичного оцінювання проведення лекцій та інших видів аудиторних занять, формулювання висновків щодо організації власної викладацької діяльності.

3. ЗМІСТ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ / АСИСТЕНТСЬКОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

3.1. Зміст педагогічної практики здобувачів ступеня доктора філософії має комплексний характер і передбачає забезпечення фахової діяльності за такими напрямками роботи:

- 1) викладацька – підготовка до викладання базових, професійно-орієнтованих дисциплін зі спеціальності, опанування ним методичних основ принципів викладання у закладі освіти;
- 2) науково-методична – опанування основних принципів організації освітнього процесу, підготовки методичних матеріалів і сучасних методів викладання;
- 3) науково-дослідна – отримання навичок пошуку нових знань та їх практичного застосування в освітній діяльності;
- 4) організаційно-виховна – опанування основних принципів організації виховної, позааудиторної та індивідуальної роботи зі здобувачами освіти закладу освіти.

3.2. Педагогічна практика здобувачів ступеня доктора філософії має два складники, що доповнюють один одного: *пасивна* практика та *активна* практика (*аудиторна*). За умови, що загальний обсяг педагогічної практики складає 90 годин, рекомендується на пасивну практику відводити 50 годин, а на активну практику – 40 годин.

3.2.1. *Пасивна* практика в більшості випадків передує *активній* (аудиторній). Вона полягає у відвідуванні лекцій, семінарських (практичних/лабораторних) занять, консультацій, які проводить викладач відповідної кафедри; участі у навчально-методичній роботі кафедри. Пасивна практика передбачає опрацювання теоретичних матеріалів для підготовки та проведення занять, роботу в бібліотеці, підготовку текстів лекцій та методичних розробок семінарських, практичних (лабораторних) занять, що будуть проведені.

3.2.2. *Активна* (аудиторна) практика є основною в усьому процесі, оскільки саме під час активної практики виявляються та закріплюються викладацькі здібності здобувачів ступеня доктора філософії. Активна практика включає в себе: самостійне проведення семінарських і практичних занять; читання лекцій (або фрагментів лекцій) у контексті наукового дослідження та наукових інтересів здобувача ступеня доктора філософії; проведення консультацій; участь в оцінюванні якості різних видів робіт здобувачів освіти; розробку завдань для організації самостійної роботи з професійно-орієнтованих дисциплін підготовки фахівців з відповідної спеціальності; участь у методичній науково-інноваційній та організаційній роботі кафедри тощо.

До початку активної практики здобувачі ступеня доктора філософії надають керівнику практики тексти лекцій та методичні розробки семінарських (практичних/лабораторних) занять. Обсяг лекції складає 10-25 сторінок тексту, методичних розробок 3-5 сторінок. Після погодження текстів лекцій і методичних розробок з керівником практики аспіранта допускають до самостійного проведення занять.

Рекомендований обсяг активної педагогічної практики складає 40 годин, із них:

- проведення 4 лекцій – 8 год.;
- проведення 7 практичних (лабораторних, семінарських) занять – 14 год.;
- проведення консультацій – 8 год.;
- індивідуальна робота зі студентами, керівництво науковими студентськими дослідженнями – 10 год.

3.3. Конкретний зміст педагогічної практики здобувача ступеня доктора філософії визначається кафедрою з урахуванням стажу й здобутого досвіду роботи у закладі освіти, науковим напрямом дослідження та безпосередніми завданнями кафедри.

3.4. Відповідальність за організацію практики здобувача ступеня доктора філософії несе його науковий керівник у межах годин, передбачених за наукове керівництво. Академічне навантаження, яке виконує здобувач ступеня доктора філософії під час активної педагогічної практики, зараховується викладачу, що

викладає певний курс і контролює якість його викладання (присутність викладача на заняттях обов'язкова).

3.5. Педагогічна практика проводиться паралельно з вивченням здобувачами ступеня доктора філософії дисциплін навчального плану (якщо це передбачено навчальним планом) і виконанням науково-дослідної роботи. Розклад та період виконання педагогічної практики не має співпадати з навчальними аудиторними заняттями, які передбачені розкладом та навчальним планом підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за відповідною освітньо-науковою програмою.

3.6. Терміни проходження практики та її програма визначаються в індивідуальному плані здобувача ступеня доктора філософії, затверджуються науковим керівником та завідувачем кафедри, до якої прикріплений здобувач.

4. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ЗА ПРОВЕДЕННЯМ ПРАКТИКИ АСПРАНТІВ

4.1. Безпосередній контроль за педагогічною практикою здобувача ступеня доктора філософії здійснюють його науковий керівник та лектор з дисципліни, за якою відбувається практика.

4.2. За підсумками проходження педагогічної практики здобувач ступеня доктора філософії подає до відділу аспірантури і докторантури загальний звіт про проходження практики, підписаний завідувачем кафедри та лектором з дисципліни, за якою відбувалася практика, та відгук наукового керівника з аналізом її результатів.

4.3. Оцінка за педагогічну практику виставляється науковим керівником та лектором з дисципліни, за якою відбувалася практика, і затверджується на засіданні відповідної кафедри. Оцінка за практику виставляється у заліково-екзаменаційну відомість.

4.4. Здобувачі ступеня доктора філософії, які проводять заняття за трудовою угодою в межах Університету, звільняються від педагогічної практики та атестуються кафедрою на основі наданої звітної документації. Звітна документація має бути підписана науковим керівником, який виставляє оцінку, та завідувачем кафедри, на якій виконує навантаження аспірант.

4.5. Здобувачі ступеня доктора філософії заочної форми навчання, які проходять практику за погодженням з кафедрою в інших закладах освіти, додатково до звіту представляють характеристику з місця її проходження за підписом завідувача кафедри та проректора з наукової роботи.

4.6. Здобувачі ступеня доктора філософії, які з поважних причин не змогли пройти педагогічну практику у запланований термін, повинні пройти її в інший час, визначений кафедрою.

5. ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ ПРАКТИКАНТА

5.1. Здобувач ступеня доктора філософії має право:

- отримувати консультації від наукового керівника, викладачів кафедри з усіх питань проведення педагогічної практики;
- проводити під час педагогічної практики за погодженням із завідувачем кафедри лінгвістичні, психолінгвістичні, методичні, педагогічні та інші наукові експерименти за матеріалами свого дослідження.

5.2. Здобувач ступеня доктора філософії зобов'язаний:

- сумлінно виконувати завдання педагогічної практики, визначені кафедрою; виявляти високу відповідальність, старанність, творчу ініціативу, організованість, дисциплінованість, педагогічний такт;
- дотримуватися Статуту Університету, Правил внутрішнього розпорядку Університету, розпоряджень ректора, рішень кафедри;
- своєчасно подати науковому керівнику звіт про виконання програми педагогічної практики.

5.3. Здобувач ступеня доктора філософії, який відсторонений від практики або робота якого на практиці визнана незадовільною, вважається таким, що не виконав індивідуальний план, і згідно з Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. №261, підлягає відрахуванню.

6. ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ КЕРІВНИКА ПРАКТИКИ

6.1. Загальне керівництво та контроль за проходженням практики здобувача ступеня доктора філософії покладається на завідувача кафедри, за якою закріплений аспірант.

6.2. Безпосереднє керівництво та контроль за виконанням плану практики здобувача ступеня доктора філософії здійснюється його науковим керівником та лектором з дисципліни, за якою відбувається практика, які:

- забезпечують організацію, планування та облік результатів практики;
- затверджують загальний план-графік проведення практики, його місце в системі індивідуального планування аспіранта;
- добирають тематику занять і навчальні групи для проведення педагогічної практики;
- надають методичну допомогу в плануванні та організації навчальної взаємодії;

– контролюють роботу здобувача ступеня доктора філософії, відвідування занять та інші види його роботи зі студентами, вживають заходи щодо ліквідації недоліків в організації практики;

– готують відгук про проходження практики здобувачем ступеня доктора філософії та спільно виставляють оцінку за проходження педагогічної практики.

7. ДОКУМЕНТИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Документи практики визначають зміст навчального процесу на різних етапах проходження практики, основні вимоги до практикантів та вміщують форми контролю за їх виконанням. До документів практики належать: протоколи засідань кафедр, звіти здобувачів ступеня доктора філософії про проходження практики, відгук керівника.

Протоколи відповідних рішень кафедри містять розподіл здобувачів ступеня доктора філософії між викладачами – керівниками практики, оперативний контроль за проходженням практики, результати обговорення та оцінки звітів практикантів.

Звіти практикантів є основним звітним документом (Додаток 2). Звіт про проходження педагогічної практики містить:

- щоденник, що фіксує всі форми роботи під час практики (Додаток 1);
- тексти лекцій, які прочитав практикант;
- методичні розробки відповідних семінарських / практичних занять;
- відгук керівника практики;
- рекомендації щодо вдосконалення організації та проведення практики.

Директорка
Центру практичної підготовки
та працевлаштування

Людмила АНДРУСІВ

Заклад вищої освіти "Університет Короля Данила"

ЩОДЕННИК
ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ
ЗДОБУВАЧА СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

(прізвище, ім'я, по-батькові)

за період з « » _____ 20__ року по «__» _____ 20__ року

Місце практики _____

Керівник _____

Дата	Завдання (види робіт)	Термін виконання запланованого завдання (роботи)	Відмітка про виконання

(Підпис здобувача)

(Підпис керівника)

У щоденник практики заносять усі заходи, пов'язані з проходженням активної і пасивної практики, інші види робіт (робота в бібліотеці, консультації з викладачем тощо). Керівник оцінює кожен етап практики і виставляє оцінку в останню колонку.

(назва закладу освіти)

(назва структурного підрозділу)

ЗВІТ

про проходження педагогічної практики здобувачем ступеня доктора філософії

(прізвище, ім'я, по-батькові)

В період з « » _____ 20 року по « » _____ 20 року
Проходив педагогічну практику в _____Керівник педагогічної практики: _____
(посада, науковий ступінь, вчене звання, ПІБ)

За період практики мною було виконано такі види роботи:

1. Пасивна практика:

№	Тема лекції чи семінарського/ практичного заняття, які відвідувались в ході практики	ПІБ викладача (аспіранта), які проводили заняття	Структурний підрозділ, спеціальність, курс, група	Дата	Підпис викладача
1	2	3	4	5	6

2. Активна практика:

№	Тема лекції чи семінарського / практичного заняття	Структурний підрозділ, спеціальність, курс, група	Дата	Підпис викладача
1	2	3	4	5

3. Основні підсумки педагогічної практики:

4. Загальний відгук керівника педагогічної практики*(з рекомендованою оцінкою за 100-бальною шкалою ЗВО "Університет Короля Данила")*

Дата _____

Підпис здобувача
Підпис керівника

Затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № від « » _____ 20 р.